

Туристичка организација
Регије Западна Србија
Број 61/22
Датум: 13.04.2022.
Ужице

**ОПШТИНА КОСЈЕРИЋ
СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ
Олге Грбић 10
31260 Косјерић**

ПРЕДМЕТ: Извештај о раду Туристичке организације регије Западна Србија за 2021.годину

Поштовани,

Чланом 23. Статута Туристичке организације регије Западна Србија дефинисано је да Скупштина општине Косјерић као један од оснивача даје сагласност на Извештај о раду Туристичке организације регије Западна Србија.

Истим чланом дефинисано је да уколико Скупштина општине не достави одговор на захтев за сагласност у року од 90 дана, сматра се да је дала сагласност на Извештај о раду.

У складу са наведеним достављамо вам Извештај о раду са финансијским извештајем за 2021.годину и молимо вас да исти узмете у разматрање.

У прилогу достављамо:

- Одлуку Управног одбора о усвајању Извештаја о раду за 2021.годину

С поштовањем,

Директор
Мирослав Рађен

На основу члана 21. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 41/91, 71/94, 79/2005.) и члана 38. Статута Туристичке организације регије Западна Србија, Управни одбор Туристичке организације регије Западна Србија на седници одржаној 14.03.2022. године донео је

ОДЛУКУ

1. Усваја се Извештај о раду Туристичке организације регије Западна Србија за 2021. годину.
2. Ову одлуку доставити оснивачима.

Број: 52/22

Ужице, 15.03.2022. год.

ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

Арсен Ђурић

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА РЕГИЈЕ ЗАПАДНА СРБИЈА

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

Туристичке организације регије Западна

Србија за 2021. годину

Туристичка организација регије Западна
Србија Димитрија Туцовића 52, 31000

Ужице

+381 31 500 155 ,

tozapadnasrbija@mts.rs

матични број :17665189, ПИБ: 104701739

Ужице 06.04.2022.године

САДРЖАЈ

1. Увод.....	3
1.1 .Историјат установе, циљеви и мисија	3
1.2. Правни основ за обављање делатности установе	3
1.3. Делатност установе.....	3
1.4. Организациона структура установе.....	4
1.5. Начин финансирања.....	5
2.Извештај о извршењу годишњег плана рада.....	5
2.1. Програмске активности и пројекти реализовани из средстава буџета	6
2.1.1.Маркетиншко – промотивне активности.....	6
2.1.2. Пројекат Промоција туристичке регије Западна Србија у 2021.години.....	9
2.1.3. Пројекат: Дигитални модел праксе за Високе струковне студије.....	12
2.1.4. Анализа туристичког промета у туристичкој регији Западна Србија.....	12
2.1.5. Зип лајн Стари град.....	14
2.2. Програмске активности које нису реализоване, а биле су предвиђени годишњим планом рада	14
2.3. Програмске активности и пројекти који су делимично реализовани.....	15
2.4. Програмске активности и пројекти који су реализовани током године, а нису били предвиђени годишњим планом рада.....	15
2.5. Програмске активности и пројекти реализовани ван матичног подручја	15
2.6. Програмске активности и пројекти реализовани на основу међународне сарадње.....	15
2.7. Програми других установа или појединаца који су се одвијали у установи у уступљеним терминима	15
2.8. Оцена реализованог програма од стране стручне јавности	15
3.Кадровски услови	16
3.1. Стање запослених	16
3.2. Број и структура запослених према правилнику о систематизацији.....	16
3.3. Промене стања запослених у току године.....	17
4.Стање основних средстава	17
4.1. Просторни услови рада.....	17
4.2. Стање објеката и опреме	17
4.3. Реализација капиталних пројеката, набавка основних средстава и инвестиционо одржавање објеката и опреме	17
5. Финансијски извештај	18
5.1. ОСТВАРЕЊЕ ПРИХОДА	18
5.2. ИЗВРШЕЊЕ РАСХОДА.....	19

1. Увод

1.1. Историјат установе, циљеви и мисија

Историјат: Туристичка организација регије Западна Србија основана је 2006. године у складу са Законом о туризму. Оснивачи установе су градови Ужице и Чачак и општине: Чајетина, Бајина Башта, Ивањица, Лучани, Ариље, Пожега, Косјерић, Нова Варош, Пријепоље и Сјеница.

Циљеви: Туристичка организација регије Западна Србија основана је у циљу унапређење туристичке делатности, промоције и очувања туристичких вредности туристичке регије Западна Србија.

Мисија: Позиционирање туристичке регије Западна Србија на домаћем и међународном туристичком тржишту кроз ефикаснију и одрживу употребу постојећих природних и културних добара.

Важна улога ТО регије Западна Србија је координација рада Туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму и стимулисање јавно – приватног партнерства.

1.2. Правни основ за обављање делатности установе

- Закон о туризму, (Службени гласник РС бр. 36/2009, 88/2010, 99/2011 – др.Закон, 93/2012, 84/2015, 83/2018 – др.закон и 17/2019 – др.закон)

- Стратегија развоја туризма Републике Србије 2016. - 2025.

1.3. Делатност установе

- Доноси годишње програме и планове промотивних активности у складу са Стратегијом промоције туризма, плановима и програмима Туристичке организације Србије,

- Координира активности привредних и других субјеката у туризму на територији, односно подручју оснивача,

- Прикупља све врсте туристичких информација ради обавештавања јавности

- Обезбеђује информативно-пропагандни материјал којим се промовишу туристичке вредности (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.)

- Координира наступ на сајмовима у земљи и иностранству

- Подстиче изградњу туристичке инфраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера, значајних за унапређење квалитета туристичке понуде

- Врши друге активности које произилазе из утврђених програма Туристичке

организације Србије, у складу са Законом о туризму и овим Статутом

- Израђује стратегије и програме развоја туризма, туристичких производа и других планских докумената у функцији развоја туризма
- У спровођењу својих активности примењује принципе одрживог туризма и еколошки однос према очувању природне средине

Шифре делатности:

Претежна делатност ТОЗС је **84.13**- Уређење пословања и допринос успешнијем пословању у области економије.

Остале делатности:

79.90 Остале услуге резервације и делатности повезане с њима,

79.12 Делатност тур-оператора,

82.30 Организовање састанака и сајмова,

58.19 Остала издавачка делатност,

47.78 Остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама,

55.20 Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак,

55.30 Делатност кампова, ауто-кампова и кампова за туристичке приколице,

91.02 Делатност музеја галерија и збирки,

93.29 Остале забавне и рекреативне делатности.

1.4. Организациона структура установе

Туристичка организација регије Западна Србија је организована као јединствена радна целина. Седиште Туристичке организације се налази се у Ужицу, улица Димитрија Туцовића бр.52.

Органи установе су Управни одбор, Извршни одбор, Надзорни одбор и

Директор. Управни одбор има 18 чланова који чине:

- по један представник овлашћених органа оснивача – Туристичких организација,
- представник РРА Златибор именован од органа управљања,
- представник РПК Ужице именован од органа управљања,
- представник Туристичке организација Србије именован од органа управљања,
- представника YUTA - Национална асоцијација туристичких агенција именован од органа управљања,
- представник АТАС - Пословно удружење туристичких агенција именован од органа управљања, и
- представник Удружења хотелијера.

Извршни одбор има 5 чланова који чине:

- Један члан Председник Управног одбора који обавља и функцију Председника Извршног одбора на мандатни период од четири године, Два члана на мандатни период од четири године, и
- Два члана која преузимају „ротирајуће“ функције на мандатни период од једне године.

Надзорни одбор има председника и два члана

Председника надзорног одбора именује Град Ужице, а чланове именују РПК Ужице и РРА Златибор.

Директора установе бира Управни одбор на мандатни период од четири године

1.5. Начин финансирања

Средства за рад установе обезбеђују се из:

- Буџетских средстава Града Ужица,
- Наменски планираних средстава из буџета надлежних органа оснивача,
- Буџета Републике Србије,
- Прихода остварених из оквира своје делатности,
- Донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица,
- Других извора у складу са законом

2.Извештај о извршењу годишњег плана рада

Сектор туризма у 2020.години изузетно је погођен глобалном пандемијом изазваном вирусом COVID 19. Активности свих туристичких субјеката од туристичких агенција, хотела до туристичких организација зависиле су од ситуације са корона вирусом.

Тренд добре посећености регије у 2020.години од стране домаћих туриста настављен је и у 2021.години.

Значајно је повећана посета страних туриста.

Туристичка привреда је успешно одговорила на изазове у вези за мерама које је требало предузети да би се последице глобалне пандемије ублажиле.

2.1. Програмске активности и пројекти реализовани из средстава буџета

2.1.1.Маркетиншко – промотивне активности

У 2021.години није било сајамских наступа због глобалне пандемије изазване вирусом корона.

2.1.1.1. Промоција у Црној Гори

Промоција туристичке регије Западна Србија одржана је у Црној Гори 09. и 10.јула 2021.године у Подгорици, Будви и Херцег Новом.

На промоцији су учествовале Туристичке организације: Драгачево, Златар, Ужице, Бајина Башта, Златибор и Пријепоље.

Промоција туристичке регије Западна Србија била је изузетно запажена, национални и регионални медији из Црне Горе пренели су информације са конференције за медије, а промоцијама на отвореном присуствовао је велики број људи.

09.јула одржана је конференција за медије у ПР Центру у Подгорици. Истог дана организован је пријем код Председника општине Будва Марка Царевића. Разговарано је о могућностима за унапређење сарадње у наредном периоду. У вечерњим часовима код Старог града у Будви организован је наступ трубачког оркестра Марка Трнавца, промоција Драгачевског сабора трубача у Гучи и промоција туристичке понуде регије Западна Србија. На промотивном пулту дељен је промотивни материјал и посетиоци су се детаљније упознали са туристичком понудом регије. 10.јула организован је пријем у Општини Херцег Нови. Делегацију из туристичке регије Западна Србија примио је Председник Скупштине општине Иван Отовић са сарадницима. На састанку је договорена сарадња у наредном периоду. У вечерњим часова на Тргу Николе Ђурковића и шеталишту у Игалу одржана је промоција. Наступио је трубачки оркестар Марка Трнавца и дељен је промотивни материјал.

2.1.1.2.Издавачка делатност

У 2021.години штампан је следећи промотивни материјал:

- Средњовековно благо Западне Србије 1.000 примерака

Брошура Средњовековно благо Западне Србије изазвала велику пажњу стручне јавности и посетилаца туристичке регије Западна Србија. Поред штампане урађена је и електронска верзија брошуре коју је могуће преузети са интернет сајта и facebook странице ТО регије Западна Србија.

У брошури су представљени средњовековни манастири и цркве, стари градови и утврђења, стећци и др.

2.1.1.3. Праћење медијске присутности – Pressclipping

У циљу испитивања имиџа подручја и туристичких субјеката из регије Западна Србија уведено је континуирано праћење медијске присутности туристичког сектора западне Србије- pressclipping. Ова активност, која је изузетно значајна за анализу и унапређење промотивних активности као и праћење тенденција у туризму, постала је стална. Туристичким организацијама достављају се информације на дневном и месечном нивоу, као и неким од представника хотела. За реализацију ове активности ангажована је специјализована агенција.

2.1.1.4. Промоција у медијима

Сарадња са националним, регионалним и локалним медијима била је константна. Електронским и штампаним медијима достављане су актуелне информације о туристичкој понуди регије. Реализован је велики број гостовања, емитовани су бројни прилози у електронским и објављивани чланци у штампаним медијима. Посебно је значајна била сарадња са дописништвом РТС-а из Ужица. Туристичка организација регије Западна Србија у сарадњи са локалним Туристичким организацијама укључила се у кампању Туристичке организације Србије „Изабери своју авантуру, види Србију“. У Дневнику 2 и јутарњем програму РТС-а емитовани су бројни прилози о туристичкој понуди регије Западна Србија.

Прилози су емитовани и на ТВ Прва, емисији Шареница на РТС, ТВ Лав, ТВ5, Глас Западне Србије и др. Значајна је била и сарадња са штампаним медијима, посебно са дневним листом Политика и ужичким Вестима.

2.1.1.5. Промоција на интернету

Имајући у виду да је и у 2021. години ситуација са корона вирусом утицала на промотивне активности и да нису организовани сајмови и већина манифестација, појачано је присуство на интернету. Допуњена је база фотографија и промотивних филмова, унапређен је youtube канал, ажурирани су подаци о туристичким производима, представљене су новине у туристичкој понуди регије.

Интернет сајт ТО регије Западна Србија www.westserbia.org добро је посећен и, поред друштвених мрежа, представља главни извор информисања туриста.

2.1.1.6. Студијска посета туристичкој регији Истра

Студијска посета Истри и промоција туристичке регије Западна Србија организовани су у периоду од 16. до 20. јуна 2021. године. На промоцији су учествовали представници Туристичких организација: Златибор, Ужице, Бајина Башта, Ивањица, Ариље, Пожега, Златар, Чачак и Драгачево.

Туристичке раднике из Западне Србије 17. јуна 2021. примили су представници Националног парка Бриони и организовали посету након чега је одржан састанак на коме

се разговарало о могућностима сарадње, пре свега када су у питању заједнички пројекти са којима би се конкурисало за фондове Европске уније, имајућу у виду да се у туристичкој регији Западна Србија налазе заштићена природна добра која имају изузетне туристичке вредности.

Истог дана делегација је обишла град Пулу у пратњи туристичког водича и упознала се са локалном туристичком понудом.

18.јуна 2021. одржан је састанак са представницима кластера Северозападна Истра у Умагу. Састанку су присуствовали Начелница за туризам Истарске Жупаније Нада Продан Мраковић, директор Туристичке заједнице Умага Милован Поповић и руководилац дестинацијског маркетинга Истратурист Јелица Панић. На састанку је промовисана туристичка понуда Истра и Западне Србије и разговарало се о могућностима сарадње у изради заједничких пројеката са којима би две регије конкурисале за фондове Европске уније. За туристичке раднике из западне Србије било је значајно да се упознају са организацијом кластера Северозападна Истра који представља пример добре праксе у туризму.

19.јуна 2021. делегација туристичке регије Западна Србија присуствовала је манифестацији Винистра у Поречу. За време посете делегацији се обратио председник Винистре Никола Бенвенути. Током трајања манифестације чланови делегације имали су прилику да се упознају са понудом истарских вина и локалном гастрономијом.

2.1.1.7. Учесће у организацији Међународног фестивала природе и традиције „Жестивал“

Туристичка организација регије Западна Србија учествовала је у организацији Међународног фестивала природе и традиције „Жестивал“ који организује Град Ужице. У оквиру програма „Жестивала“ одржана је панел дискусија са темом: „Културно наслеђе као туристички бренд“ Учесници панела који је одржан у Регионалној привредној комори Златиборског округа били су:

1. Драгољуб Стојадиновић, Заменик градоначелника Ужица
2. Искра Максимовић, директорка Тврђава Голубачки град д.о.о.
3. Весна Влатковић, самостални сарадник за информисање ЈП „Београдска тврђава“
4. Светлана Ђалдовић, директорка Музеја на отвореном „Старо село“ Сирогојно
5. Бранислав Митровић, председник Организационог одбора „Жестивала“

Модератор је био Мирослав Рађен, директор ТО регије Западна Србија.

Закључци са панел дискусије били су изузетно значајни за туристичку валоризацију Старог града у Ужицу чија реконструкција је у току.

2.1.1.8. Учесће у организацији Етно самита „Традиција нова“

Национални ансамбл народних игара и песама Србије „Коло“, организовао је 5. Етно самит „Традиција нова“. Организацију ове манифестације, која је трећи пут одржана у Ужицу, подржао је велики број институција и организација, од Града Ужица, општина Чајетина и Бајина Башта, Народног позоришта Ужице, до Туристичких организација регије Западна Србија и Златибор, Националног парка Тара, Специјалног резервата природе Увац, туристичких агенција Таратурс, Златар травел и др.

За учеснике Етно самита организован је обилазак туристичких дестинација и локалитета у регији: Потпећка пећина, домаћинство Тешић у Злакуси, вожња Голд гондолом на Златибору, сафари тура на планини Тари, пловидба бродом кроз кањон Дрине и вожња чамцима кањоном реке Увац.

Посебан догађај био је концерт ансамбла Коло у Стопића пећини.

Сваког дана ТВ 5 из Ужица емитовала је у директном преносу најзначајније програме као и хронику у вечерњим часовима.

Туристичка организација регије Западна Србија ангажована је на промоцији манифестације и организацији излета за учеснике.

2.1.1.9. Туристичка конференција Браничева

Под покровитељством Министарства трговине, туризма и телекомуникација у организацији Туристичке организације града Пожаревца и ТЕЕМС Консалтинга, 28.октобра 2021. у Археолошком парку Виминацијум одржана је прва Туристичка конференција Браничева. На конференцији су представљени примери добре праксе, презентација успешних дестинација Србије, туристичких производа и програма рецептивних туристичких агенција.

Један од предавача на конференцији био је Мирослав Рађен, директор Туристичке организације регије Западна Србија са темом: Снага регије Западна Србија као пример добре праксе. Туристичка регија Западна Србија једно је од најатрактивнијих подручја у Србији и у предавању је стављен акценат на удруживање и регионални наступ на туристичком тржишту. На конференцији је разговарано и о формирању регионалне туристичке организације источне Србије, као и о сарадњи између два подручја када је и питању размена туриста.

2.1.2. Пројекат: Промоција туристичке регије Западна Србија у 2021.години

Туристичкој организацији регије Западна Србија одобрена су финансијска средства из Програма распореда и коришћења субвенција и дотација намењених за пројекте развоја туризма у 2021.години Министарства трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије у износу од 500.000 динара, а на основу потписаног уговора број 401-00-266-1/2021-08 од 29.06.2021.године.

Према предлогу пројекта Туристичка организација регије Западна Србија је након потписивања уговора приступила реализацији активности. Имајући у виду висину одобрених средстава изабране су приоритетне активности које су предвиђене пројектом.

Активност 1 – 5. Туристичка конференција Западна Србија

5. Туристичка конференција Западна Србија одржана је у 7. и 8.децембра 2021.године у хотелу Ливаде у Чачку.

Конференцију је отворила министарка трговине, туризма и телекомуникација госпођа Татјана Матић.

Туристичка конференција Западна Србија одржана је под слоганом: „Време је да се поново окупимо“ и окупила ја туристичке раднике из Србије, Хрватске, Црне Горе и Кине. На конференцији су представљени примери добре праксе и пројекти из региона и туристичке регије Западна Србија. По општим оценама ова конференција је била најбоље организована до сада.

Предавачи су били:

1. Маша Михелић, Национални парк Бриони: Ново рухо Бриона, од идеје до реализације
2. Милован Поповић, Туристичка заједница Умага: Истра – спортски туризам у функцији продужења сезоне
3. Владимир Живановић, Туристичка организација Златибор: Планови развоја туристичке дестинације Златибор
4. Војин Јаковљевић, Туристичка организација Чачка: Туристичка дестинације Чачак – Остварени резултати и правци будућег развоја
5. Драгана Терзић, туристичка агенција Travel point Пријеполје: Јадовничка супер авантура
6. Марија Штоковић / Ленка Видас, Национални парк Бриони: Модели посећивања острва Велики Бријун са нагласком на апликацију Brijuni pocket guide
7. Немања Миленковић, фондација „Нови Сад – Европска престоница културе“: Креирање кровног бренда туристичке дестинације
8. Ненад Стојковски, Пула: Партнерство јавног и приватног сектора у организацији бициклистичких трка
9. Мирјана Кнежевић, туристичка агенција Лазена, Чачак, Hui Shen - General manager of Working Experience C1 Intelligence d.o.o. : Пут пријатељства – Укуси Србије
10. Милан Ђулић, Центар за истраживање и студије туризма: Регионални туристички производ „Траговима маршала“

На конференцији су приказани промотивни филмови: „Видиковци Западне Србије“ и „Јадовничка супер авантура.“

Конференција је одржана уз поштовање свих препоручених епидемиолошких мера

За потребе организације конференције штампан је промотивни материјал, догађај је промовисан на интернету, у електронским и штампаним медијима а урађена је и видео постпродукција догађаја.

Активност 2 – Снимање и монтажа промотивних филмова

У складу са активностима предвиђеним пројектом извршено је снимање промотивних филмова: „Видиковци Западне Србије“ и „Јадовничка супер авантура“

Активност 3 – Промоција на друштвеним мрежама

ТО регије Западна Србија је наставила добар тренд када су питању друштвене мреже и током 2021.године, а с обзиром на резултате из 2020. када је избила пандемија корона вируса и већина туристичког садржаја се „преселила“ у електронски простор. Поучена искуством и прогнозама да ће домаћи туристи и даље радије проводити одмор у земљи него у иностранству, појачане су активности на Инстаграму и Фејсбуку.

Не само да је редовно дељен садржај локалних туристичких организација које се налазе у оквиру регије, већ су промовисани и видиковци у западној Србији, а након нове брошуре. Како се показало да електронски садржаји у време пандемије имају боље праћење, брошура о видиковцима је понуђена заљубљеницима западне Србије у форми коју је лако сачувати на рачунару или мобилном телефону.

Велику пажњу дигитална заједница која прати туристичку понуду регије Западна Србија, посветила је и електронском издању брошуре „Средњовековно благо западне Србије“.

Да је РТО правилно проценила жеље љубитеља регије током 2021. године, говоре и подаци о њиховој ангажованости на Инстаграму и Фејсбуку. Број пратилаца Инстаграм профила се константно повећавао током године, да би у децембру 2021. био већи од 4.800. Страница ТО регије Западна Србија на Фејсбуку је и даље популарна, па је последњих дана 2021. имала више од 15.000 пратилаца.

Примећено је да љубитељи профила РТО на друштвеним мрежама све „опуштеније“ и са поверењем комуницирају са нашом канцеларијом електронским путем. Не само да траже информације, већ радо поделе садржај који се налази на налозима ТО регије Западна Србија.

Активност 3 – Израда електронских новина

У циљу повећања броја посета интернет сајту www.westserbia.org и фејсбук и инстаграм налогу ТО регије Западна Србија урађена су три броја електронских новина: у првом броју промовисан је активни одмор, у другом најављена летња туристичка сезона и новине у туристичкој понуди, а трећи је био посвећен Средњовековном благу Западне Србије.

Електронске новине достављене су: Министарству трговине, туризма и телекомуникација, Туристичкој организацији Србије, представницима медија, туристичким радницима и др. Електронске новине представљале су значајан извор информисања за представнике медија који су објавили велики број информација.

Активност 4 – Штампа промотивног материјала

На основу поднетог захтева и планираних активности за потребе реализације пројекта Туристичка организација регије Западна Србија штампала је брошуру „ Средњовековно благо Западне Србије“ у тиражу од 1.000 примерака

2.1.3. Пројекат: Дигитални модел праксе за Високе струковне студије

Туристичка организација регије Западна Србија учествовала је у пројекту „Модел дигиталне стручне праксе за високе струковне студије“ који се финансира из фондова Европске уније а у оквиру ERASMUS+ KA226 програма. Координатор пројекта је Академија струковних студија Западна Србија из Ужица, партнери су Унивезрзитет Русе „Ангел Канчев“ из Бугарске, Унивезитет Западна Атика из Грчке и Висока техничка школа струковних студија из Новог Сада. Из туристичке регије Западна Србија учествовали су и туристичке агенције Travel point из Пријепоља и Zlatar travel из Нове Вароши као и пансион Alibi Zlatibor INN.

Пројекат је био од изузетног значаја, јер у време глобалне пандемије многи студијски програми нису били у могућности да изводе стручну праксу у реалним условима. Идеалан је студијски програм туризам.

У оквиру пројекта урађен је виртуелни портал који је објединио образовни систем, професоре и студенте, са привредом. Пошто је бизнис сектор посебно важан елемент наставе у струковним школама, односно повезивање образовног простора са потребама тржишта, унапређење стручне праксе је изузетно значајно.

Пројектом је омогућена реализација стручне праксе онлајн преко платформе. То је допринело унапређењу наставе на високим школама, а са друге стране привредни сектор је препознао значај овог пројекта јер на овој платформи могу да пронађу потенцијалне раднике на једноставан и ефикасан начин.

Директор ТО регије Западна Србија, Мирослав Рађен био је један од ментора курса „Развој и управљање туристичком дестинацијом“ који су реализовали студенти мастер студија.

2.1.4. Анализа туристичког промета у туристичкој регији Западна Србија

Према подацима Републичког завода за статистику у 2021.години туристичку регију Западна Србија посетило је 368.868 гостију који су остварили 1.204.425 ноћења.

Просечан број ноћења је био 3,26. У поређењу са 2020. годином забележено је повећање броја долазака гостију за 36,5%, такође је забележено повећање броја ноћења за 21,7%. Број долазака домаћих туриста већи је за 24,8% него прошле године, а број долазака страних туриста за 125%.

Домаћи туристи остварили су 12,3% више ноћења него прошле године, а забележен је раст ноћења страних туриста од 116,2%. Страни туристи остварили су 104.045 ноћења више него прошле године, али значајно мање ноћења (98.899) него 2019.године пре почетка глобалне пандемије изазване појавом корона вируса.

У поређењу са подацима на Републичком нивоу, територију Регије Западна Србија је посетило 14,8% гостију који су у 2020. години посетили Републику Србију. На територији регије Западна Србија је евидентирано 16% од укупног броја ноћења у Републици Србији.

Општина	Доласци туриста			Ноћења туриста		
	Укупно	Домаћи	Страни	Укупно	Домаћи	Страни
Ариље	1.124	890	234	1.998	1.585	413
Бајина Башта	26.730	24.732	1.998	102.264	97.843	4.421
Ивањица	15.120	14.040	1.080	55.522	52.378	3.144
Косјерић	1.640	1.464	176	5.220	4.855	365
Лучани	1.890	1.569	321	5.228	4.382	846
Нова Варош	17.811	16.839	972	63.986	61.953	2.033
Пожега	8.509	6.498	2.011	15.327	11.695	3.632
Пријеполје	1.474	1.349	125	3.304	3.101	203
Сјеница	3.532	2.983	549	6.313	5.497	816
Ужице	50.278	40.616	9.662	137.196	121.381	15.815
Чајетина	204.579	161.024	43.555	661.712	545.502	116.210
Чачак	36.181	25.499	10.682	146.355	100.722	45.633
Укупно:	368.868	297.503	71.365	1.204.425	1.010.894	193.531

Извор: Републички завод за статистику.

Најпосећенија општина је Чајетина са укупним бројем долазака **204.579** што је повећање у поређењу са претходном годином од **29.7%**. У току 2021. године највећи број ноћења **661.712** је остварен у општини Чајетина. Забележено је повећање броја ноћења од **14.9%** у поређењу са 2020.годином.

Град Ужице посетило је **50.278** туриста што је повећање од **50%** у односу на претходну годину. У 2021.години на територији Града Ужица остварено је **137.196** ноћења што је повећање од **23.8%** у поређењу са 2020.годином.

Општину Бајина Башта посетило је **26.730** туриста што је повећање од **30%** у односу на 2020.годину. У овој општини остварено је **102.264** ноћења што је повећање од **18.5%** у односу на претходну годину.

Град Чачак у 2021.години посетило је **36.181** туриста што је повећање од **57%** у односу на 2020.годину. У Чачку је остварено **146.355** ноћења што представља повећање од **40,4%** у односу на претходну годину.

Општину Ивањица посетило је **15.120** туриста што представља повећање од **36,8%** у односу на претходну годину. У Ивањици је остварено **55.522** ноћење што представља повећање од **14,4%** у односу на 2020.годину.

Општину Нова Варош посетило је **17.811** туриста, **52%** више него прошле године. У овој општини остварено је **63.986** ноћења, што је повећање од **68%** у односу на 2020.годину.

Општину Лучани посетило је **1.890** туриста, што представља повећање од **161%**. У општини Лучани остварено је **5.228** ноћења, **312%** више него прошле године.

Општину Пожега посетио је **8.509** туриста, што је **27%** више него 2020.године. У општини Пожега остварено је **15.327** ноћења, што представља повећање од **0,5%**.

Општину Сјеница посетило је **3.532** туриста, **37%** више него прошле године. У овој општини остварено је **6.313** ноћења, **47%** више него прошле године.

Општину Пријепоље посетило је **1.474** туриста што је за **20,4%** више него прошле године. У Пријепољу је остварено **3.304** ноћења, **56,8%** више него прошле године.

Општину Ариље у 2021.години посетило је **1.124** туриста што је за **28%** више него прошле године. У Овој општини остварено је **1.998** ноћења, за **11,7%** више него 2020.године.

Општину Косјерић посетило је **1.640** туриста што је **118%** више него прошле године. У Косјерићу је 2021.године остварено **5.220** ноћења што је **3** пута више него 2020 године.

2.1.5. Зип лајн Стари град

ТО регије Западна Србија у 2019.години склопила је уговор о закупу Зип лајна и опреме на Старом граду са ПР „Забавно рекреативни парк Стари град“. Због реконструкције Старог града у 2021.години зип лајн није радио па је купац ослобођен обавезе плаћања закупа.

2.2.Програмске активности које нису реализоване, а биле су предвиђени годишњим планом рада

Због ситуације у вези са глобалном пандемијом нису одржани сајмови који су били планирани

2.3. Програмске активности и пројекти који су делимично реализовани

Није било програмских активности које су делимично реализоване.

2.4. Програмске активности и пројекти који су реализовани током године, а нису били предвиђени годишњим планом рада

Није било планирано учешће у пројекту: Дигитални модел праксе за Високе струковне студије

2.5. Програмске активности и пројекти реализовани ван матичног подручја

Туристичка организација регије Западна Србија у 2022. години није имала програмских активности и пројеката реализованих ван матичних подручја.

2.6. Програмске активности и пројекти реализовани на основу међународне сарадње

Реализован је пројекат: Дигитални модел праксе за Високе струковне студије који је финансиран из фондова Европске уније. (више у поглављу 2.1.3.)

2.7. Програми других установа или појединаца који су се одвијали у установи у уступљеним терминима

Туристичка организација регије Западна Србија нема адекватан простор који би могла да уступа за одржавање програма другим установама или појединцима

2.8. Оцена реализованог програма од стране стручне јавности

Туристичка организација регије Западна Србија основана је 2006. године и у стручној јавности наводи се као пример добре праксе о чему сведоче и изводи из Стратегије развоја туризма Републике Србије 2016. – 2025 године.

„Пример добре домаће праксе јесте постојање и успешан рад Туристичке организације регије Западна Србија која постоји од 2006. године и до сада је једина регионална туристичка организација у Републици Србији формирана у складу са Законом о туризму као ДМО у оснивању (јер у управљачким структурама поред представника јавног сектора

– локалних туристичких организација, налазе се ТОС, удружење хотелијера, удружења туристичких агенција, Регионалне развојне агенције (у даљем тексту: РРА) Златибор, Регионалне привредне коморе Ужице) и на тај начин би се стимулисало формирање Регионалних туристичких организација у осталим деловима Републике Србије које би у догледно време прерасле у регионалне ДМО. (Стратегија развоја туризма Републике Србије 2016. – 2025 стр. 62)“ „С обзиром да Република Србија нема регионални административни и буџетски капацитет да координира развој у

области туризма, неопходно је дефинисати групације туристичког простора и у оптималном року дефинисати управљаче туристичког простора у чему треба користити искуства и применити примере добре праксе Туристичке организације регије Западна Србија. (Стратегија развоја туризма Републике Србије 2016. – 2025 стр. 65)“

На Туристичкој конференцији Западна Србија која је одржана у Чачку, ТО регије Западна Србија наведена је као пример доброг регионалног организовања и истакнути су значајни резултати када је у питању реализација пројеката унапређења туристичке инфраструктуре, као и у промоцији.

3.Кадровски услови

3.1. Стање запослених

а) Анализа стања: Запослени на неодређено и одређено време– табеларни приказ:

Редни број	Радно место	Стање на дан запослених на неодређено време 01.01.2021.	Стање на дан запослених на одређено време 01.01.2021.	Стручна спрема
1.	Директор	1		VII/2

3.2. Број и структура запослених према правилнику о систематизацији

На основу члана 30, 31. и 32. Закона о запосленим у јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 113/2017.), Уредбе о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору (Службени гласник РС бр.81/2017., 6/2018.и 43/2018.) и члана 38. Статута Туристичке организације регије Западна Србија од 10.07.2015.године, Управни одбор Туристичке организације регије Западна Србија у мају 2018.године усвојио је нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Туристичкој организацији регије Западна Србија.

Ови Правилником предвиђена су следеће радна места:

1. Директор туристичке организације

2. Руководилац сектора у Туристичкој организацији / сектор маркетинга
3. Аналитичар за промоцију туристичке понуде
4. Координатор за пројекте у туризму и међународну сарадњу
5. Референт за финансијско – рачуноводствене послове

3.3. Промене стања запослених у току године

ТО регије Западна Србија има двоје запослених. У септембру 2021.године примљена је радница на привремено повременим пословима на радном месту Аналитичар за промоцију туристичке понуде.

4.Стање основних средстава

4.1. Просторни услови рада

Седиште Туристичке организације регије Западна Србија је у Ужицу, улица Димитрија Туцовића 52. Канцеларија се налази у простору који је власништво Града Ужица и у коме се налази туристичко - информативни центар Туристичке организације Ужица.

4.2. Стање објеката и опреме

Стање објеката и опреме Туристичке организације регије Западна Србија на дан 31.12.2021.године износи 788.616,89 динара

4.3. Реализација капиталних пројеката, набавка основних средстава и инвестиционо одржавање објеката и опреме

У 2021.години није било капиталних пројеката.

5. Финансијски извештај

5.1. ОСТВАРЕЊЕ ПРИХОДА

Екон. клас.	ОПИС	Приходи из буџета		Приходи из сопствених и других извора	
		планирано	остварено	планирано	остварено
711	Порези на доходак, добит и капиталне добитке				
713	Порез на имовину				
714	Порез на добра и услуге				
716	Други порези				
732	Донације и помоћи од међународних организација				
733	Трансфери од других нивоа власти			500.000,00	500.000,00
741	Приходи од имовине				
742	Приходи од продаје добара и услуга/чланица регије			10.744.000,00	4.784.555
743	Новчане казне и одузета имовинска корист				
744	Добровољни трансфери од физичких и правних лица				
745	Мешовити и неодређени приходи				
771	Меморандумске ставке за рефундацију расхода				
781	Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу				
791	Приходи из буџета	1.820.000,00	1.799.337,16		
811	Примања од продаје непокретности				
823	Примања од продаје робе за даљу продају				
911	Примања од домаћег задуживања				
	УКУПНО (7+8+9)				
321	Утврђивање резултата пословања			723.708,00	723.707,91
	УКУПНО ИЗВРШЕНИ ПРИХОДИ (3+7+8+9)	1.820.000,00	1.799.337,16	11.967.708,00	6.008.262,91

5.2. ИЗВРШЕЊЕ РАСХОДА

Еко. клас.	Опис	Средства из буџета		Средства из сопствених и других извора	
		планирано	извршено	планирано	извршено
1	2	3	4	5	6
411	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	1.349.000	1.348.767,51		
412	Социјални доприноси на терет послодавца	225.000	224.569,65		
413	Накнаде у натури				
414	Социјална давања запосленима	1.000			
415	Накнаде трошкова за запослене				
416	Награде запосленима и остали посебни расходи				
421	Стални трошкови	52.000	40.000,00	174.000	145.514,64
422	Трошкови путовања	1.000		250.000	198.301,56
423	Услуге по уговору	186.000	186.000,00	10.423.708	4.020.987,21
424	Специјализоване услуге	1.000		300.000	271.106,25
425	Текуће поправке и одржавање	1.000		70.000	29.778,45
426	Материјал	1.000		650.000	398.442,22
441	Отплата домаћих камата				
444	Пратећи трошкови задуживања				
451	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама				
463	Трансфери осталим нивоима власти				
464	Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање				

465	Остале дотације и трансфери				
472	Накнаде за социјалну заштиту из буџета				
481	Дотације невладиним организацијама				
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	1.000			
483	Новчане казне и пенали по решењу судова	1.000			
484	Накнада штете за повреду или штету насталу услед елем.				
	непогода или других природних узрока				
485	Накнада штете за повреду или штету нанету од стране државних органа				
511	Зграде и грађевински објекти				
512	Машине и опрема	1.000		100.000	61.990
515	Нематеријална имовина				
523	Залихе робе за даљу продају				
321					
	УКУПНО (3+4+5+6)	1.820.000,00	1.799.337,16	11.967.708,00	5.126.120,33

5.1.1.Остварење прихода

Р.бр	Назив	Износ
1.	Почетно стање	723.707,91
1.	Приходи из буџета Града Ужица	1.799.337,16
3.	Трансфер из Министарства трговине, туризма и телекомуникација: Пројекат „Промоција туристичке регије Западна Србија у 2020.години	500.000,00
4.	Приходи од чланарине	3.000.000,00
5.	Трансфери ТО за наступе на промоцијама	1.704.555,00
7.	Остали приходи – Етно самит „Традиција нова 5“	80.000,00
	Укупно	7.807.600,07

5.2.1. Извршење расхода

Економска клас.	Опис	Износ
411	Плате, додаци и нак. запослених	1.348.767,51
4111	Плате, додаци и нак.запослених	1.348.767,51
412	Социјални доприноси на терет послодавца	224.569,65
4121	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	155.108,24
4122	Допринос за здравствено осигурање	69.461,41
421	Стални трошкови	185.514,64
4211	Трошкови платног промета и банкарских услуга	25.194,06
4214	Услуге комуникација (телефон, интернет, птт услуге)	83.816,58
4215	Осигурање возила	54.404,00
4219	Паркинг	22.100,00
422	Трошкови путовања	198.301,56
4221	Трошкови путовања у земљи	130.348,59
4222	Трошкови путовања у иностранству	67.952,97
423	Услуге по уговору	4.206.987,21
4231	Административне услуге	120.000,00
4233	Услуге образовања и усавршавања запослених	1.740,02
4234	Штампа промотивног материјала и медијске услуге	252.960,01
4235	Пројекат „Промоција туристичке регије Западна Србија у 2021.“	500.000,00

	4235	Остале стручне услуге – промоције на циљним тржиштима, интернету, електронске новине, привремено – повремени послови, и др..		2.930.771,19
	4237	Репрезентација		104.707,00
	4239	Остале опште услуге		296.808,99
424		Специјализоване услуге	271.106,25	
	4242	Услуге туризма		93.111,36
	4249	Остале специјализоване услуге		177.994,89
425		Текуће поправке и одржавање	29.778,45	
	4252	Текуће поправке и одржавање опреме		29.778,45
426		Материјал	398.442,22	
	4261	Канцеларијски материјал		9.607,00
	4264	Материјал за саобраћај (гориво)		190.000,00
	4266	Материјал за туризам		198.835,22
512		Машине и опрема	61.990,00	
	5122	Административна опрема – лап топ		61.990,00
		Укупно	6.925.457,49	6.925.457,49
		Стање на рачуну 31.12.2021.	882.142,58	882.142,58
		Укупно	7.807.600,07	7.807.600,07

У Ужицу, 06.04.2022.године

Директор
Мирослав Рађен

